

Силабус курсу Бухгалтерський облік і оподаткування

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність 051 – Економіка

Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно затвердженого графіку

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., проф. Мех Ярослав Васильович

Контактна інформація

msavik50@ukr.net

Опис дисципліни

Дисципліна "Бухгалтерський облік і оподаткування" спрямована на засвоєння системи теоретичних знань та набуття практичних навичок з формування інформації обліку про наявність та зміни активів, капіталу та зобов'язань суб'єкта господарювання. Освоєння студентами основних облікових категорій, закономірностей їх взаємозв'язків, раціональної організації документообороту, синтетичного і аналітичного обліку окремих об'єктів, складання облікових реєстрів, вивчення способів обробки інформації з допомогою цифрових технологій. Важливим завданням є вивчення структури затрат за економічними елементами, вивчення порядку проведення розрахункових операцій, порядку визначення фінансового результату діяльності підприємства, оподаткування та складання звітності.

Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність застосовувати категорійний апарат щодо обліку на підприємствах різних видів діяльності;
- здатність правильно застосовувати податкове законодавство, щодо особливостей оподаткування підприємств;
- вміння вирішувати завдання різних видів складності (стереотипних, діагностичних та евристичних) щодо особливостей обліку активів, зобов'язань та капіталу на підприємствах;
- володіння особливостями обліку доходів, витрат та формування собівартості продукції (робіт, послуг), фінансових результатів суб'єкта підприємництва за видами діяльності;
- здатність використовувати облікову інформацію для прийняття управлінських рішень

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод	Володіння категорійним апаратом щодо обліку на підприємствах різних видів діяльності	Питання, задачі, тести
2/2	2. Бухгалтерський баланс	Здатність застосовувати прийом балансового узагальнення в системі економічної інформації. Знання структури і змісту балансу, методики балансового узагальнення.	Питання, задачі, тести
4/4	3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	Вміння складати бухгалтерські проведення, відображати господарські операції на рахунках.	Питання, задачі, тести

2/2	4. Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку	Володіння поняттям про облікові реєстри, їх види та призначення. Знати способи виправлення помилок в облікових документах, форми ведення бухгалтерського обліку.	Питання, задачі, тести
2/2	5. Облік необоротних активів	Знати методологічні засади формування в обліку інформації про основні засоби, визначені в П(С)БО 7 «Основні засоби». Вміння класифікувати та здійснювати оцінку необоротних активів, вести облік руху, зносу (амортизації), облік переоцінки необоротних матеріальних і нематеріальних активів.	Питання, задачі, тести
2/2	6. Облік виробничих запасів	Володіння поняттям виробничих запасів, їх класифікації, оцінки відповідно до вимог П(С)БО 9 «Запаси». Знати документальне оформлення руху виробничих запасів. облік руху запасів. Знати особливості обліку і оподаткування розрахунків з постачальниками.	Питання, задачі, тести
2/2	7. Облік грошових коштів, їх еквівалентів та дебіторської заборгованості	Знати сутність грошових коштів, їх види та класифікація. Вміти вести облік готівкових операцій, облік операцій на рахунках в банку, облік електронних коштів, особливості обліку і оподаткування грошових операцій в іноземній валюті, облік дебіторської заборгованості за товари, роботи й послуги, облік розрахунків з іншими дебіторами.	Питання, задачі, тести
2/2	8. Облік персоналу, праці, її оплати та оподаткування	Володіння правовим та організаційними основами оплати праці на підприємстві. Знати системи та форми оплати праці. Знати техніку нарахування заробітної плати та інших виплат працівникам. Вміти розрахувати податки, збори та інші утримання за виплатами працівникам, методику нарахування та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	Питання, задачі, тести
4/4	9. Облік процесу виробництва та витрат діяльності	Здатність вести облік прямих виробничих витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат, загальновиробничих витрат, зведений облік витрат на виробництво, облік витрат від операційної діяльності (основної) та від іншої операційної діяльності, облік витрат від неопераційної діяльності.	Питання, задачі, тести
2/2	10. Облік готової продукції, її реалізації та доходів діяльності	Володіння поняттям готової продукції та її оцінка. Документування господарських операцій, пов'язаних з рухом готової продукції. Здатність вести облік реалізованої продукції та визначення фінансових результатів від реалізації, доходів від операційної, іншої та неопераційної діяльності.	Питання, задачі, тести
2/2	11. Облік власного капіталу і зобов'язань	Володіння порядком формування статутного, пайового та іншого зареєстрованого капіталу,	Питання, задачі,

		методикою аналітичного та синтетичний облік зареєстрованого, неоплаченого, вилученого резервного та додаткового капіталу, забезпечень майбутніх витрат і платежів, цільового фінансування та цільових надходжень; здатність формувати, використовувати та вести облік прибутку.	тести
2/2	12. Зміст і техніка складання фінансової звітності	Здатність застосовувати основні принципи підготовки фінансової звітності; володіти методикою підготовки даних, що ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку для їх включення у фінансову звітність; набуття практичних навиків складання фінансової звітності за національними стандартами обліку	Питання, задачі, тести
2/2	13. Особливості обліку діяльності підприємств за загальною і спрощеною системами оподаткування	Знати системи та групи оподаткування підприємств та організацій, особливості обліку діяльності юридичних та фізичних осіб.	Питання, задачі, тести

Літературні джерела

1. Бюджетний кодекс України : Кодекс від 08.07.2010 р. № 2456-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
2. Господарський кодекс України : Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій – Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Кодекс від 07.12.1984 р. № 8073-X URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#n1383>
5. Крисоватий, А. І. Бухгалтерський облік та оподаткування [Текст] : підручник / А. І. Крисоватий, В. М. Панасюк, І. В. Мельничук ; за заг. ред. А. І. Крисоватого та В. М. Панасюк. – Тернопіль : ЗУНУ, 2024. – 637 с
6. Крисоватий А. І. , Панасюк В. М. , Мельничук І. В. , Бурденюк Т. Г. Міжнародні стандарти обліку та звітності : підручник. За заг. ред. А. І. Крисоватого, В. М. Панасюк. Тернопіль : Економічна думка, 2021. 580 с.
7. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Денчук П.Н. та ін. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: THEU, 2020. 484 с.
8. Мельник, Т. Г. Бухгалтерський облік. Практикум [Текст]: навч. посібник / Т. Г. Мельник. – К. : Кондор, 2023. – 320 с.
9. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку – МСБО. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576
10. Міжнародні стандарти фінансової звітності – МСФЗ. URL: https://mof.gov.ua/uk/translation_of_international_financial_reporting_standards_2022_updated-576
11. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336>
12. Панасюк В.М. Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Методичний інструментарій для оцінювання самостійної роботи з дисципліни «Бухгалтерський облік». Тернопіль: THEU, 2020. 200 с.
13. Панасюк В.М., Ковальчук Є.К., Мельничук І.В., Мужевич Н.В. Бухгалтерський облік: від знань до компетентностей: навчальний посібник. Тернопіль: THEU, 2020. 366 с.
14. Плаксієнко В.Я., Назаренко І.М., Гаркуша С.А. Безпаперова бухгалтерія на підприємстві : навч. посіб. За ред. В. Я. Плаксієнка. К. : ЦУЛ, 2020. 252с.
15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 URL: http://zakon.nau.ua/doc/?doc_id.

16.Податковий кодекс України : Кодекс від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

17.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

18.Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

19.Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні : Закон України від 15.07.2021 р. № 1667-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20#n17>

20.Словник термінів бухгалтерського обліку: навч. посіб. / уклад. З.-М. В. Задорожний, В. В. Муравський, І. Я. Омецінська. Тернопіль : Університетська думка, 2021. 120 с.

21.Berko A., Bublik M., Chyrun L., Panasyuk V., Dzyubyk L., Garbich-Moshora O. Models and methods for E-commerce systems designing in the global economy development conditions based on mealy and moore machines. CEUR Workshop Proceedings this link is disabled. 2021. pp. 1574-1593 URL: <https://ceur-ws.org/Vol-2870/paper117.pdf>

22.Dauderis H. & Annand D. Jensen T., Morpurgo M. Introduction to Financial Accounting. Adapted by T. Jensen & M. Morpurgo. Lyryx Learning Inc. 2022. URL: <https://lyryx.com/introduction-financial-accounting/>

23.Panasjuk V., Kuzina R., Moroz J., Melnychuk I. Accounting of exchange rate differences on transactions with foreign currency loans. International journal of advanced research in engineering and technology. Volume 11, Issue 5, May 2020, P. 391-398. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3628427

24.Panasyuk V., Sokhatska O. Financial instruments in the world and in Ukraine: accounting and analytical concepts. Socio-economic and management concepts: collective monograph. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 660 p. URL: DOI-10.46299/ISG.2021.MONO.ECON.I

25.Walther L.M. Principles of Accounting (free online textbook). URL: Home - principlesofaccounting.com

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перекладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перекладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота за темами 1–4	Підсумкова оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття)	Модульна робота за темами 5–13	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань на тренінгу	Підсумкова оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання двох завдань самостійної роботи	1 Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів. 2. Теоретичне питання 1 – макс. 25 балів. 3. Теоретичне питання 2 – макс. 25 балів. 4. Задача – макс. 25 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом